

Eindverslag verkenning coalitievorming Doesburg 2026

EDINDVERSLAG VERKENNING COALITIEVORMING DOESBURG IN OPDRACHT VAN
STADSPARTIJ DOESBURG

DOESBURG, 17 APRIL 2026

INLEIDING:

Op 18 maart 2026 hebben de verkiezingen voor de gemeenteraad Doesburg plaats gevonden. De uitslag is op 30 maart 2026 formeel vastgesteld.

De zetel verdeling is als volgt:

Stadspartij Doesburg	6 zetels
Groen links-PvdA.	3 zetels
VVD.	2 zetels
D'66	2 zetels
CDA	1 zetel
SP.	1 zetel

Met deze zetelverdeling heeft de Stadspartij Doesburg het initiatief genomen tot het starten van een verkenning naar de mogelijkheden om met de Stadspartij Doesburg te komen tot een werkbare coalitie.

Wij, Leida Rasing en Bert Dik, hebben deze verkenning op ons genomen onder het uitdrukkelijk commitment van de Stadspartij Doesburg om te komen tot een herindeling met de gemeenten Zevenaar, Duiven, Westervoort en Doesburg. Voorwaarde van de Stadspartij is dat dit proces geborgd moet worden door een zorgvuldige aanpak en een tempo waarbij het risico wordt voorkomen dat er niet gewenste, onomkeerbare besluiten worden genomen. (zie bijlage 1)

Tegelijkertijd bestaat het besef dat de verkiezingscampagne voor deze gemeenteraadsverkiezingen sterk gekleurd zijn door het voornemen wel/of geen fusie. Dit heeft zowel in de periode voor als na de gemeenteraadsverkiezingen zijn weerslag gehad op het onderling vertrouwen tussen de politieke partijen en het plotseling vertrek van de waarnemend burgemeester. Kortom een gepolariseerd klimaat.

De verkenning hee plaats gevonden in de periode van 14 april tot en met 16 april 2026.

De Opdracht:

Het politieke landschap voor Doesburg is na de definitieve vaststelling van de uitslag van de gemeenteraadsverkiezing 2026 veranderd. Naast het continueren van de bestaande coalitie zijn er uiteraard andere meerderheden voor het vormen van een coalitie mogelijk. De Stadspartij Doesburg ziet het als haar verantwoordelijkheid om als grootste partij het voortouw te nemen om de mogelijkheden hiernaar te verkennen.

Algemeen:

De verkiezingsuitslag heeft geleid tot een duidelijk dominante positie van de Stadspartij Doesburg. Een absolute meerderheid ontbreekt echter, waardoor samenwerking met een of meerdere partijen noodzakelijk is voor een stabiele meerderheid.

De verkiezingscampagne kende een stevige toon. Dit was uiteraard merkbaar tijdens de verkiezingsbijeenkomsten, op sociale media en incidenteel is er sprake geweest van het aanspreken van raadsleden op hun politieke kleur.

In de achterliggende jaren is er sprake geweest van coalities met een verschillende samenstelling. Deze periode heeft zich vooral gekenmerkt door vanuit een samenhangend beleid de belangen van Doesburg en daarmee die van de Doesburgers te behartigen.

Door de discussie over de fusie is er nu een spanningsveld ontstaan tussen met name de Stadspartij Doesburg en de andere politieke partijen. Tegelijkertijd hebben partijen veel overlappende speerpunten in hun verkiezingsprogramma opgenomen.

De aanpak:

Wij hebben in de periode van 14 april tot en met 16 april met alle fracties gesprekken gevoerd. De gesprekken waren openhartig, soms persoonlijk maar zonder uitzondering constructief in intentie.

De gesprekken hebben plaats gevonden aan de hand van drie uitgangspunten.

1. Tot medio 2025 hebben politieke partijen vruchtbaar samengewerkt met de Stadspartij Doesburg. Vanuit die ervaring is de vraag gesteld welke projecten/onderwerpen zijn van belang om verder uitgewerkt te worden.
2. De voorgenomen herindeling van de gemeente Doesburg naar een "Liemerse samenwerking" hebben de verhoudingen sterk gekleurd. Echter een succesvolle herindeling is gebaat bij voldoende draagvlak onder burgers en daarmee ook de politiek.
3. Bent u bereid of ziet u mogelijkheden om een coalitie te vormen waaraan de Stadspartij Doesburg deel neemt?

Het resultaat:

Door alle partijen wordt de noodzaak voor het verwerven van een zo maximaal mogelijk draagvlak voor de herindeling onderschreven. Daarbij gaat het naast de politiek ook om burgers, bedrijven, instellingen en organisaties in het sociale domein.

Alle partijen onderschrijven de noodzaak om tot een fusie te komen met de overige "Liemerse gemeenten". Verschil van mening tussen de Stadspartij Doesburg en de andere politieke partijen blijft het tempo en de vorm waarin deze fusie gestalte moet krijgen. De Stadspartij ziet de fusie als een natuurlijk gevolg van samenwerking tussen de betrokken gemeenten (er zijn al veel samenwerkingsafspraken) en wil dit op voorwaarde van een succesvolle samenwerking in 2029 laten uitmonden in een definitieve herindeling.

De andere politieke partijen ervaren de ontwikkeling van de fusie als een rijdende trein waar je zeker nu op moet zitten. Andere gemeenten moeten Doesburg ervaren als een betrouwbare en zo nodig krachtdadige partner. Zij vinden dat we nu aan de wieg staan van de fusie en moeten het van daaruit blijven volgen.

Cruciale momenten voor de huidige coalitie is de besluitvorming in oktober 2026 als vervolgstap op het principe besluit van juni 2025 naar een praktisch definitief besluit van de Provincie Gelderland per 1 april 2027.

Geen enkele partij ziet op dit moment een opening om coalitiemogelijkheden met de Stadspartij Doesburg te overwegen. Graag verwijzen we naar de samenvattingen van de gesprekken die wij met de partijen hebben gevoerd. De voorliggende verslagen zijn geaccordeerd door de betreffende gesprekspartners.

Ons advies:

Voor een coalitievorming van de Stadspartij Doesburg met enig andere politieke partij in Doesburg ontbreekt nu elk draagvlak. Gezien de politieke verhoudingen zal Groen Links/PvdA uitgenodigd kunnen worden om het initiatief te nemen voor een coalitievorming.

Ondanks dat er sprake is van verschillen is er ook veel dat partijen bindt. Wij vinden het voorwaardelijk dat welke coalitie het roer gaat overnemen deze zich bewust is van de politieke verhoudingen in Doesburg. Vanuit de 8/7 zetel verhouding past een oproep om bij de coalitievorming een document op te nemen waarin zowel de coalitie als oppositie de speerpunten van een ieder inventariserend wordt opgenomen. Bijvoorbeeld in de vorm van een zo breed mogelijk gedragen raadsbrief. Uiteindelijk is een ieder gebaat om zo gezamenlijk mogelijk de weg van naar de herindeling af te lopen. Met respect voor ieders overweging maar vanuit het besef dat deze route niet vrijblijvend kan zijn.

Bert Dik en Leida Rasing

Bijlage 1: Wensen en standpunten Stadspartij Doesburg

Bijlage 2: Wensen en standpunten GroenLinks/PvdA

Bijlage 3: Wensen en standpunten VVD

Bijlage 4: Wensen en standpunten D66

Bijlage 5: Wensen en standpunten CDA

Bijlage 6: Wensen en standpunten SP

Bijlage 7: Inventarisatie gezamenlijke punten

Bijlage 1: Wensen/ standpunten Stadspartij Doesburg

- De Stadspartij is niet op voorhand tegen de fusie, maar is bezorgd dat door het te hoge tempo dit ten koste gaat van de gewenste zorgvuldigheid.
- De bezorgdheid betreft vooral het moment van oktober, wanneer er preventief financieel toezicht gaat ontstaan.
- Het kan zijn dat de voortgang en/of randvoorwaarden van projecten in het gevaar komen, zoals bijvoorbeeld de sporthal, plannen voor het terrein van de ijzergieterij en voldoende differentiatie in woningbouw realiseren is belangrijk voor Doesburg.
- De stadspartij wil meer tijd nemen voor de voorbereiding van een fusie, het liefst vanuit een samenwerkingsmodel. Ze wil graag meewerken aan de samenwerking om zo meer draagvlak te krijgen, beseffend dat de voorliggende keuze Voor Zevenaar, Westervoort en Duiven een voldongen feit is.
- De stadspartij wil zich graag met andere partijen sterk maken voor een zorgvuldige voorbereiding en daarmee zoveel mogelijk de belangen van Doesburgers te behartigen. Niet in het minst met een vooruitblik naar 2029 met 4 zetels in een raad van 39 zetels.

Kortom, doelen voor de Stadspartij zijn:

- Zorgvuldigheid
- Wel al samenwerking inzetten met de andere gemeenten
- Draagvlak creëren
- Ander tijdsperspectief

Bijlage 2: Wensen/ standpunten van GroenLinks/PvdA

- Er moet nog veel gebeuren voordat de herindeling een feit is. Het proces staat onder grote tijdsdruk. GL/PvdA vindt het belangrijk dat er in de periode van de voorbereiding hiervan constructief gewerkt gaat worden aan een ontwerp waarin de belangen van Doesburg geborgd zijn, stabiliteit van bestuur is daarbij van groot belang.
- GL/PvdA wil de huidige coalitie voortzetten, deze heeft een stabiele basis.
- GL/PvdA staat open voor gesprekken met de Stadspartij en de SP om hun ankerpunten voor de toekomst van Doesburg mee te nemen in een document, waarin wordt opgenomen op welke punten gezamenlijk wordt gewerkt in de periode tot april 2027, dat geldt ook voor de punten die van belang worden gevonden om mee te nemen in de fusieonderhandelingen. Daarnaast wil GL/PvdA ook procesafspraken maken, bv op de inhoudelijke onderwerpen waar afspraken over zijn gemaakt. Als er verschil van mening is, dan eerst afstemmen voor dat er een openbare discussie gaat plaats vinden.
- GL/PvdA nodigt de Stadspartij en de SP uit om hiervoor zelf punten aan te dragen.
- GL/PvdA hoopt dat er constructief kan worden samengewerkt en dat de onderlinge verbinding weer kan worden hersteld. In de periode voorafgaand aan de verkiezingen en daarna is het vertrouwen verminderd in een constructieve samenwerking.
- Een constructieve samenwerking kan slagen wanneer er naast een goede discussie op de inhoud, ook oog blijft voor de persoonlijke bejegening. GL/PvdA hoopt dat het wederzijds vertrouwen weer opgebouwd kan worden, de contacten genormaliseerd en de sfeer verbeterd wordt. Ook op sociale media als Facebook, moet weer rust gevonden worden.

Bijlage 3: Wensen en standpunten van de VVD

- De VVD wil niet samen met de Stadspartij in een coalitie
- De reden hiervoor is dat het vertrouwen om tot een goede samenwerking in coalitieverband te komen is geschaad door het gedrag en de uitingen vanuit de Stadspartij (en delen van de achterban van de Stadspartij).
- De VVD wil haar kracht zo snel mogelijk optimaal kunnen inzetten om te komen tot een goede herindeling en daarin geen concessies doen aan de afgesproken tijdsplanning.
- In de periode voor de verkiezingen en ook daarna heeft de VVD geen commitment van de Stadspartij kunnen ontdekken voor het genomen besluit tot fusie.
- De uitgangspunten notitie voor de herindeling moet verder uitgewerkt worden. De VVD wil dit doen door punten die worden aangedragen door burgerberaad, bedrijven en ondernemers mee te nemen in de verdere uitwerking.
- Ook de punten die worden aangedragen door niet-coalitiepartijen wil de VVD meenemen in de verdere uitwerking van de uitgangspuntennotitie.
- De VVD hoopt wel in de toekomst goed te kunnen blijven samenwerken met de Stadspartij om samen de belangrijke zaken voor Doesburg te kunnen realiseren.
- De VVD vindt het daarbij belangrijk dat de afspraken, met name over de fusie, niet alleen zichtbaar zijn in woorden, maar ook in de manier waarop er wordt samengewerkt en de toon waarop dit geschiedt.

Tenslotte heeft de VVD zorgen over de communicatie over de inhoud van de fusie tussen gemeente en inwoners en tussen politieke partijen. Er bestaat grote behoefte aan duidelijke informatie over met name basale onderwerpen.

Bijlage 4: Wensen en standpunten van D66

- D66 is een verbindende partij, staat open voor samenwerking en sluit daarbij geen partij uit.
- Om samen te werken wil D66 duidelijk en voorspelbaar zijn, vertrouwen is belangrijk en het moet werkbaar zijn.
- In de aanloop naar de verkiezingen en de opstelling van de Stadspartij na de definitieve verkiezingsuitslag, heeft het vertrouwen in een constructieve samenwerking met de Stadspartij een deuk gekregen.
- D66 geeft de voorkeur aan de huidige coalitie.
- D66 wil de ingeslagen weg naar de fusie voortzetten, daarin is er geen ruimte voor koerswijziging en geen ruimte voor het opschuiven van afgesproken data, zoals het in oktober van kracht worden van het preventief toezicht van de provincie.
- D66 staat open voor een constructieve samenwerking met alle partijen, waarbij herstel van vertrouwen een belangrijke voorwaarde is.
- D66 hecht aan draagkracht onder inwoners en ziet dit als een essentieel onderdeel van het lopende traject rond herindeling, evenals het behoud van voorzieningen in Doesburg. Dit vraagt om een brede samenwerking, met een coalitie als basis. Daarbij vindt D66 het belangrijk dat partijen zich expliciet uitspreken over en zich committeren aan de gemaakte afspraken en het verdere proces.
- Om de burger dichter bij de politiek te houden, wil D66 de ruimte geven aan burgerinitiatieven.
- Commitment is voor D66 erg belangrijk. Als je je ergens aan committeert, moet je je er ook naar gedragen.

Bijlage 5: Wensen en standpunten van het CDA

- CDA wil de huidige coalitie voortzetten.
- Het CDA stelt vast dat de planvorming rond de herindeling al in een ver gevorderd stadium is en zij dit ook (in dit tempo) wil voortzetten.
- Het CDA stelt voor dat deze coalitie de niet-coalitiepartijen gaat uitnodigen om de voor hen belangrijke punten voor Doesburg op tafel te leggen (op een zo kort mogelijke termijn) om hierover instemming te krijgen en dit vast te stellen in een niet-vrijblijvend document.
- Het CDA ziet dit als een realistische optie omdat 9 van de 10 onderdelen uit het verkiezingsprogramma van de Stadspartij zo algemeen zijn dat deze - naar haar mening – ook gedragen worden door de andere fracties .
- Voorwaarde voor het CDA is dat de Stadspartij in haar handelingen en uitingen laat blijken dat zij als betrouwbare partner nu wil meewerken aan de Liemerse fusie. Deze behoefte komt voort uit de wens om te gaan samenwerken aan de nieuwe herindeling vanuit een zo groot mogelijk draagvlak.

Bijlage 6: Wensen en standpunten van de SP:

- De SP wil niet samen met de Stadspartij in een coalitie, ook niet in een minderheidsvariant.
- De SP wil niet in een coalitie met de VVD, daarvoor verschillen de inhoudelijke punten teveel.
- De SP vindt dat zij de belangen van haar kiezers goed kan behartigen in een oppositierol.
- De SP trekt de conclusie dat zelfstandig blijven voor Doesburg niet haalbaar is.
- Het proces naar de herindeling met Zevenaar, Westervoort en Duiven loopt inmiddels, het gaat nu heel snel.
- De SP gaat niet op de rem staan. Zij hebben wel behoefte aan een betere inhoudelijke voorbereiding voor de herindeling en willen richting de fusie samen optrekken waar het gezamenlijke punten betreft.
- De SP heeft vooral zorgen over de uitwerking van alle zaken die met het sociaal domein samenhangen. De afgelopen jaren is er veel bezuinigd op voorzieningen in het sociaal domein, zowel in Doesburg als in de andere gemeenten.
- De SP vindt het belangrijk om goed voor Doesburg te zorgen. Dat kan wanneer je je samen sterk maakt voor zowel de fysieke voorzieningen als voor het sociaal beleid.
- De SP hoopt dat partijen bereid zijn om niet meer vanuit een machtspositie te gaan denken en handelen. Dat houdt ook in dat er minder op de personen, maar meer op de inhoud wordt gehandeld en dat iedereen zich gezamenlijk sterk wil maken om de punten die voor Doesburg belangrijk zijn te realiseren binnen de herindeling.

Bijlage : 7 Inventarisatie gezamenlijke punten

Als verkenners inventariseerden wij als gezamenlijke programmapunten:

1. Aankoop grond en voorbereiding sporthal
2. Onderhoud zwembad Den Helder
3. Voldoende differentiatie in de woningbouw met specifieke aandacht voor jongeren en aandacht voor vergrijzing
4. Visie op gebiedsontwikkeling voor nu en in de nabije toekomst als bijvoorbeeld het terrein van de voormalige ijzergieterij.
5. Het verbeteren en in stand houden van het Openbaar Vervoer
6. Ondersteunen van burgerinitiatieven, aandacht voor het verenigingsleven en het optimaliseren van het toerisme voor Doesburg